

LIBRIS

Ediția a II-a, revăzută și adăugită.

Prima ediție: Editura Eminescu, 1994.

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CREȚAN, GABRIELA

Mic tratat despre arta trădării / Gabriela Crețan. - București : Eikon,
2026

ISBN 978-606-49-1638-9
821.135.1

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Gabriela Crețan

MIC TRATAT DESPRE ARTA TRĂDĂRII

E I K O N

București, 2026

creatoare, abia stăpânită, descrisă [...]. Versurile erau, atunci, abrupte, respingeau parcă orice intruziune „din afară”, căci era vorba de poeme ce „descindeau” parcă dintr-o lume „închisă”, o lume sufocată de obsesii, teme mari, de o „sărbătoare gravă ca un ritual” (Cezar Ivănescu). Cucerea, în volumul de debut, maturitatea indiscutabilă, miezul poetic gâlgâind de cultură și sensibilitate, de sensuri ascunse, nelivrându-se decât la lecturi reluate. [...]

Gravă și limpede, puternică și originală, unică în contextul spectacolului literar actual, poezia Gabrielei Crețan amintește de textele marilor asceți, texte în care, – dacă recurgem cu bună știință la reducere, putem susține că – se afirmă obsesiv, vizionar, „voința de construcție” a unei lumi superioare.»

AURA CHRISTI,

„*Labirintul exilului*”, Ed. Crater, 2000

CUPRINS

NUMELE POETULUI: GABRIELA CREȚAN.....5

DOMNUL CU OGLINDA ROȘIE

NECONSOLATUL PRINT	13
DOMNUL CU OGLINDA ROȘIE.....	16
PRETEXT PENTRU ORGĂ.....	18
MISERERE	19
AMINTIND PÂNĂ LA CONFUZIE.....	20
ZILE ȘI NOPTI	21
BANCHET.....	22
MUZICĂ DE TROMPETĂ.....	24
NUMAI TĂCEREA	26
DESPRE INSIGNIFIANȚĂ ȘI GRAȚIE	27
ÎN SPLENDIDĂ IZOLARE	28
STEA ÎN DECEMBRIE	30
PEȘTELE (TRAVERSAREA NOCTURNĂ).....	32
REPREZENTAȚIE CU MĂȘTI.....	34
MALEDICȚIUNE.....	36
ÎN LACRIMI	38
SE STINGE ÎN ROȘU	40
FRA TOMAS DE TORQUEMADA.....	42
DISCIPOLI	44
HOARDA DE AUR.....	46
PE VIU	49
DOUĂ TĂCERI	51

LAUDĂ RÂSULUI.....	57
CHIRURGI ȘI TRUVERI.....	60
JURNAL DE IANUARIE.....	62
ORGANON.....	64
TU, MÂNCĂTOR DE LUMINE.....	66
CEREMONIILE.....	69
NEVINOVATE SUNT.....	71
PICĂ ȘI TREFLĂ.....	73
„DE INNUMERABILIBUS, IMMENSO ET INFIGURABILI“.....	75
MUZICANT CU ARMONICĂ.....	78
PROLEGOMENE LA ARTA TRĂDĂRII.....	80
TAMAR.....	81
POEM CRUD LA ORA CEAULUI.....	84
CARNASIERI ȘI MONȘTRI.....	86
POST LUDUM.....	87
HIMENEU.....	90
CARTEA ECHIVALENȚELOR.....	91
MASA SCRIBULUI.....	93
SERBARE CU VÂNT.....	96
<i>Referințe critice (selectiv)</i>	101

LBRIS

We know
books

DOMNUL CU OGLINDA ROȘIE

„...există un singur subiect, acest subiect indivizibil este fiecare dintre ființele universului și acestea ar fi organele și măștile divinității“.

JORGE LUIS BORGES

NECONSOLATUL PRINȚ

Lui Maître

Cicuta maculata picurată în ureche.
A mea. În timp ce dormeam. O muzică
distrugătoare.

Vocea lui dând foc partiturii.

Anatema pe ochii vrăjmașilor.

(Surâsul scrobit al lor ca al unora
care au fost trași în țeapă.)

Cum stă la masă cu nevolnicii, cu plânșii
medici, predicatori, ambasadori, negustori
și cum pre noi o-nfricoșată sete ne tot arde
iar el își rupe carnea în bucăți
și ne îmbie
la sațietate, la mâncare

cum o lucire sceptică, tăioasă
cade pe pietrele gravate cu rac și scorpion
pe degetele lungi care notează-n fugă
glose și marginalii, miniaturi
ex-libris
pe pagini ca bila neagră amare

cum cei mai ticăloși își zdrelesc genunchii
sub apăsarea metalică, atunci când răsare

la polul opus – de neajuns, de necuprins,
un silogism perfect
însingurându-se în monada augustă
(în oul lunar în care însuși el se clocește)...

văd imprudenta-i mână care scrie
linsă de fulgere
și manuscrisul înflorit – o umbră vagă
străvezind hârtia
în vreme ce toți mesagerii iadului
îl cotropesc și-i urlă în spate,
declanșând fulgurații de cifre stacojii,
un păienjeniș inextricabil de litere
diavolești
gravate cu sângele lui de hermeneut al neantului
iscodind
parcimonia principiilor, omologarea în Unu

și strălucirea venelor subtile, alcătuind
o plasă senzitivă,
cvadrupla mască împrăștiind în jur
un cerc de foc, o dulce erezie

pe când coboară-n arderi sulfuroase
stema rece a frunții
deasupra apelor mercuriale
însângerându-se de oglindire...

îl voi numi Neconsolatul Prinț
cu moartea pre moarte călcând
mielul
iluminat de un trigon stelar
ce umple orizontul
(configurație abstractă și străină)
însuși iluminându-ne, cezareic...

DOMNUL CU OGLINDA ROȘIE

Drumul pe care-l citești în stelele vitrege
ce este oare,
dacă nu întunecata Cale a sângelui
înrouată de lacrimi
sub bestiarul celest...
Și tu, mască de aur mai luminoasă ca luna
în primul pătrar,
palidă umbră, hialină carnație,
nu blestema invulnerabila ordine invocată de antici,
celui care trădează
pretutindeni i-e dată dizgrația:
un inel aruncat în paharul râvnit
risipindu-și otrava,
spinul cald de venin tulburând limfa clară,
invizibile ace
înfipte adânc în masla de ceară a apostatului.
Buzele unse cu cadmiu, crestate apoi, sângerează
– un sigiliu funest
strălucind ca o rană
aprinsă pe gura lui crudă –
Palidă umbră, hialină carnație,
Domnul cu oglinda roșie cunoscut dintr-un vis
și eu, emul al jocului său derizoriu.
Cum plutește pe apele vaste, prin pâcla de sulf
infamanta lucoare ce fulgeră brusc
grupul înfricoșat al discipolilor.
Pe apele vaste: cineva mă caută,

mă strigă pe nume, cu dragoste,
rumoarea abia deslușită ca o ceartă a sferelor
înăbușind subteranul vacarm,
sunetul slab care pâlپاie stins.
Eu sunt aici, orbecăind pe Căile sângelui
în lupanarele morții.